

Journal of
Buddhist Innovation Review

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

การปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจยุค Police 4.0 เชียงพุทธบูรณาการ

Buddhist Integrated Police Officer Performance in the Police 4.0 Era

Research Articles

บทความวิจัย

จินวัตร ก้อนทองดี

Jinnawat Kontongdee

พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

Ph.D. Student Department of Buddhist Studies Graduate School

Mahachulalongkornrajavidyalaya University

E-mail: Jinnawatkon@gmail.com.

Article history:

Received: September 8, 2023 / Revised: November 12, 2023

Accepted: November 29, 2023 / Available Online: December 3, 2023

บทคัดย่อ

ดุษฎีนิพนธ์ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์ 3 ข้อ คือ 1. เพื่อศึกษาหลักการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจตามแนวทาง Police 4.0 2. เพื่อศึกษาการนำหลักพุทธธรรมมาบูรณาการในการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจยุค Police 4.0 3. เพื่อนำเสนอรูปแบบการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจยุค Police 4.0 เชียงพุทธบูรณาการ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพจากศึกษาเอกสารและสัมภาษณ์ โดยผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน 20 รูป/คน วิเคราะห์ข้อมูลเนื้อหา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่แบบสัมภาษณ์เชิงลึกและนำเสนอในรูปแบบการพรรณนาวิเคราะห์

ผลการวิจัยพบว่า หลักในการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจยุค Police 4.0 คือ มีมาตรฐานการทำงาน เป็นมืออาชีพ รักษาความปลอดภัย ลดอาชญากรรม รับมือโลกไซเบอร์ มีนวัตกรรม สร้างความเชื่อมั่น ใช้กำลังน้อยลง เป็นผู้นำในภูมิภาค หลักพุทธธรรมที่นำมาบูรณาการคือ อธิปไตย 4 สังคหวัตถุ 4 พรหมวิหาร 4 อคติ 4 รูปแบบการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจยุค Police 4.0 มี 4 1) วิธี คือวิธีแห่งความสำเร็จ รับมือกับโลกไซเบอร์ มีนวัตกรรมในการรักษาความปลอดภัย ภูมิใจในอาชีพ เพียรชวนชวย พัฒนาตนเสมอ ใส่ใจในหน้าที่และตรวจสอบผลงาน 2) วิธีการทำงานด้วยความสมัครสมานสามัคคี ให้ประชาชนและองค์กรเอกชนมีส่วนร่วม ใช้กำลังตำรวจที่ลดน้อยลงแต่มีประสิทธิภาพและเป็นผู้นำในภูมิภาคด้วยบุคลิกภาพที่ดี เสียสละเพื่อส่วนรวม จัดการอาชญากรยุค 4.0 ทันท่วงที นอบน้อม ใช้ภาษาถูกต้อง เอื้อเฟื้อ ทำตนเป็นประโยชน์รับใช้ประชาชนด้วยความเต็มใจ ยุติธรรม 3) วิธีแห่งยุทธวิธีในการบริหาร สร้างความเชื่อมั่นให้แก่ประชาชน รู้จักใช้ปัญญาควบคุม ความเมตตา กรุณา มุทิตาอย่างพอดี 4) วิธีแห่งการจัดการอย่างเที่ยงธรรม โดยฝึกให้ตนเองเป็นผู้มีความตรงไปตรงมาต่อการปฏิบัติหน้าที่ ไม่ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความลำเอียงเพราะ รัก ลุ่มหลง โกรธ กลัว ควรปฏิบัติหน้าที่ด้วยความกล้าหาญต่อความถูกต้อง จึงเป็นตำรวจยุคใหม่ หัวใจสีขาว ด้วยรูปแบบ BRIGHT POLICE

คำสำคัญ: การปฏิบัติหน้าที่; ตำรวจยุค Police 4.0; พุทธบูรณาการ

Abstract

This dissertation paper has three objectives: 1) to study the principles of performance of duties of police officers according to Police 4.0 guideline 2) to study the integration of dharmic principles in the performance of duties of police officers in the Police 4.0 era 3) to present the Buddhist integrated model of performance of duties of the Police 4.0 era. This is qualitative research using in-depth interview with 20 informants and data analysis by adopting content analysis and descriptive analysis presentation.

The research findings revealed that the principles of the performance of duties of police officers in the Police 4.0 era are professional, security, crime reduction, dealing with the cyber world, innovative skills, confidence building, less force and regional leader. The integrated Buddhist dharma principles are Iddhipada 4, Sangkahavattu 4, Brahmavihara 4 and Agati 4. There are four paths to performance of duties of police officer in Police 4.0 era model: 1) Path of success meaning dealing with cyberspace, security innovation, taking pride in profession, persevering, constantly self developing, paying attention to duties and checking performance. 2) Path of working in harmony meaning involving people and private organizations, deploying dwindling but effective police force and leading the region with good personality, sacrificing for the common good, tackling 4.0 criminals era promptly, being humble, using the right language, being generous, acting helpfully, serving people willingly and fairly 3) Path of tactical administration meaning building confidence among people, knowing how to use wisdom to control kindness, compassion and sympathetic joy impartially and 4) Path of fair management meaning training oneself to be honest in the performance of duties, not performing duties with bias because of love, passion, anger or fear, performing duties with courage and righteousness. These will result in modern and moral police which can be illustrated by BRIGHT POLICE model.

Keywords: duties of police; Police 4.0; Buddhist Integration

บทนำ

สถานการณ์การเปลี่ยนแปลงของโลก ประเทศไทยจำเป็นต้องปรับ โครงสร้างเศรษฐกิจ จึงได้กำหนด วิสัยทัศน์เชิงนโยบายการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทย หรือ โมเดลพัฒนาเศรษฐกิจไทยแลนด์ 4.0 โดยมี เป้าหมาย มั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน ที่มีภารกิจสำคัญในการ ขับเคลื่อนปฏิรูปประเทศด้านต่าง ๆ เพื่อปรับแก้ จัดระบบ ปรับทิศทาง และสร้างหนทางพัฒนาประเทศให้เจริญ สามารถรับมือกับโอกาสและภัยคุกคามแบบใหม่ ๆ ที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงในมิติต่างๆ ของสังคม สิ่งที่มีเปลี่ยนแปลงด้วยเช่นเดียวกัน ก็คือ ปัญหาสังคม โดยเฉพาะรูปแบบอาชญากรรมที่ปรับเปลี่ยนไปตามการพัฒนาในยุคดิจิทัล (Digitalization) หนึ่งใน ปัญหาอาชญากรรมที่เปลี่ยนไป คือ ปัญหาอาชญากรรม ในอนาคตการก่ออาชญากรรมจะมีการ เปลี่ยนแปลง

ในฐานะที่ตำรวจเป็นราชการจะต้องปฏิบัติตามมาตรฐานจริยธรรม ยึดมั่นในคุณธรรมและจริยธรรม มีจิตสำนึกที่ดีซื่อสัตย์สุจริต และรับผิดชอบยึดถือประโยชน์ของประเทศชาติให้บริการด้วยความเต็มใจ รวดเร็ว

ไม่เลือกปฏิบัติและตรวจสอบได้ยึดมั่นในระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขและยึดมั่น โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะบำบัดทุกข์บำรุงสุขให้แก่ประชาชนและรักษาความมั่นคงให้แก่ประเทศชาติด้วยการ ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพตามแผนปฏิบัติราชการสำนักงานตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. 2566-2570 มาตรา 6 สำนักงานตำรวจแห่งชาติเป็นส่วนราชการมีฐานะเป็นนิติบุคคลอยู่ในบังคับบัญชาของนายกรัฐมนตรี และมี หน้าที่และอำนาจ (สำนักงานตำรวจแห่งชาติ, 2564) ในการดูแลความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของ ประชาชนที่มุ่งให้ประชาชนอยู่ดีมีสุข สังคมมีความเข้มแข็ง และมีส่วนร่วม ตระหนักถึงหน้าที่รับผิดชอบต่อสังคม และประเทศชาติ การปรับตัวเป็นตำรวจไทย 4.0" จึงต้องมีวิสัยทัศน์ มีแนวคิดก้าวไปข้างหน้า จึงจำเป็นต้องรู้จัก การคาดการณ์ทิศทางการเปลี่ยนแปลง และปัญหาที่จะเกิดขึ้นในอนาคตอันใกล้สู่หลักการปฏิบัติหน้าที่ของ ข้าราชการตำรวจ เพื่อแก้ไขปัญหาให้รู้เท่าทันต่อสถานการณ์

บทความวิจัยนี้โดยมุ่งนำเสนอรูปแบบการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจยุค Police 4.0 ให้มีความ เป็นผู้ทรงภูมิทรงธรรมได้นั้นจำเป็นที่จะต้องนำหลักพุทธธรรมทางพระพุทธศาสนาที่ทำให้การปฏิบัติของข้าราชการ ตำรวจยุค 4.0 มีการพัฒนาให้รู้เท่าทันปัญหาด้วยปัญญา การคาดการณ์ต่อสถานการณ์ในอนาคตด้วยจิตที่มีความ เที่ยงตรงต่อข้อมูลที่ปรากฏ มีปฏิภาณไหวพริบที่เปี่ยมไปด้วยคุณธรรม เพื่อการทำงานที่มีประสิทธิภาพในการฝึ กความอดทนที่เกิดจากแรงกดดันของประชาชนด้วย จิตที่แน่วแน่ มั่นคงในความดีงาม การรับมีอาชญากรรมบนโลกไซเบอร์ด้วยความหลักแหลม การคิดอย่างสร้างสรรค์เพื่อหาทางป้องกันอาชญากรรม ด้วยนวัตกรรมทันสมัยจะสำเร็จ ได้ ผู้วิจัยมีความสนใจเนื่องจากเชื่อว่าการศึกษาวิจัยดังกล่าวจะช่วยให้พบองค์ความรู้ที่เป็นประโยชน์ในการ แก้ปัญหาและพัฒนาประสิทธิภาพของเจ้าหน้าที่ตำรวจต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจตามแนวทาง Police 4.0
2. เพื่อศึกษาหลักพุทธธรรมที่ใช้บูรณาการกับการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจยุค Police 4.0
3. เพื่อนำเสนอรูปแบบการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจยุค Police 4.0 เชิงพุทธบูรณาการ

วิธีการดำเนินวิจัย

การวิจัยเรื่อง “การปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจยุค Police 4.0 เชิงพุทธบูรณาการ” เป็น การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยเอกสาร (Documentary Research) และแบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-dept interview) แบ่งออกเป็น 6 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาเอกสารชั้นปฐมภูมิ (Primary Sources) เก็บรวบรวมข้อมูลจากพระไตรปิฎก ฉบับภาษาไทยของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. 2539

ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาเอกสารชั้นทุติยภูมิ (Secondary Sources) ได้แก่ หนังสือ เอกสาร สิ่งพิมพ์และ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจยุค Police 4.0 รวมถึงหลักพุทธธรรมที่เหมาะสม กับการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจ

ขั้นตอนที่ 3 จัดทำเครื่องมือการวิจัย แบบสัมภาษณ์เชิงลึกที่เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของ ข้าราชการตำรวจ การสร้างความเข้มแข็ง ในตำรวจยุค Police 4.0 เชิงพุทธบูรณาการ

ขั้นตอนที่ 4 สัมภาษณ์และเก็บข้อมูลจากผู้ให้สัมภาษณ์ ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม รวมจำนวน 20 รูป/คน ประกอบด้วย กลุ่มที่ 1 ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัด จำนวน 9 คน กลุ่มที่ 2 คณะกรรมการตรวจสอบ

และติดตามการบริหารงานตำรวจระดับจังหวัด (กต.ตร.) จำนวน 9 คน และกลุ่มที่ 3 ผู้เชี่ยวชาญทางด้านพระพุทธศาสนา จำนวน 2 รูป

ขั้นตอนที่ 5 วิเคราะห์ข้อมูล สรุปสังเคราะห์ข้อมูลและอภิปรายผลการวิจัย พร้อมเสนอแนวคิดของผู้วิจัยให้สอดคล้องตามวัตถุประสงค์และตอบปัญหาที่ต้องการทราบ

ขั้นตอนที่ 6 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ นำเสนอผลการวิจัยโดยทำการสรุปเนื้อหา เขียนบรรยายเชิงวิเคราะห์ เพิ่มเติมข้อเสนอแนะทั้งในด้านเนื้อหาและประเด็นในการทำวิจัย

ผลการวิจัย

จากการศึกษาวิจัย โดยการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ทรงคุณวุฒิด้านพระพุทธศาสนา ผู้ให้ข้อมูลหลักในการสัมภาษณ์เชิงลึก แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม รวมเป็นจำนวน 20 รูป/คน ประกอบด้วย กลุ่มที่ 1 คือ ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัด จำนวน 9 คน กลุ่มที่ 2 คือ คณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจระดับจังหวัด (กต.ตร.) จำนวน 9 คน กลุ่มที่ 3 คือ ผู้เชี่ยวชาญด้านพระพุทธศาสนา จำนวน 2 รูป/คนแนวคิดทฤษฎีและหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจตามแนวทาง Police 4.0 สามารถนำมาบูรณาการสอดแทรกเชื่อมโยงใช้กับการแก้ไขปัญหาในด้านต่าง ๆ

แนวคิดและทฤษฎีการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจตามแนวทาง Police 4.0

ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดทฤษฎีประกอบด้วย ยุทธศาสตร์สำนักงานตำรวจแห่งชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580) ฉบับนี้ถือเป็นนโยบายและกรอบแนวทางในการบริหารและการปฏิบัติงานของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ และเป็นส่วนสำคัญในการสนับสนุนการพัฒนาประเทศให้เป็นไปตามเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ (พัฒนาองค์กรให้ทันสมัย สู่ระบบราชการไทย 4.0, 2566, หน้า 197) ในการสนับสนุนการพัฒนาประเทศให้เป็นไปตามเป้าหมายในการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจ ภารกิจหน้าที่ที่ปฏิบัติตามกฎระเบียบวินัยของตำรวจตามแนวทาง Police 4.0 จากยุทธศาสตร์ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติเพื่อกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนประกอบด้วย ยุทธศาสตร์รวมทั้งสิ้น 4 ยุทธศาสตร์ เพื่อการเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ ยุทธศาสตร์ที่ เพื่อการเพิ่มประสิทธิภาพในการสร้างความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน และอำนวยความสะดวกทางอาญา เพื่อการป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง และการพัฒนาสำนักงานตำรวจแห่งชาติให้ทันสมัย เพื่อสร้างความเชื่อมั่นแก่ประชาชน เพื่อลดอาชญากรรม ข้าราชการตำรวจตามพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ โดยรักษาความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สิน พร้อมรับมือในโลกไซเบอร์ ไทยแลนด์ 4.0 ตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องที่กำหนดให้เป็นหน้าที่ของตำรวจ นวัตกรรมป้องกันอาชญากรรมสมัยใหม่ โดยมีหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายจากผู้บังคับบัญชา มีความสอดคล้องรองรับกับแผนปฏิบัติราชการสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ในประเด็นการปฏิรูปด้านกระบวนการยุติธรรมกำหนดให้ดำเนินการบังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพ โดยแก้ไขปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่และภารกิจของตำรวจให้เหมาะสม และแก้ไขปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของข้าราชการตำรวจให้เกิดประสิทธิภาพ มีความรู้ความสามารถ ประกอบกันเพื่อให้ข้าราชการตำรวจสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีอิสระ และภาคภูมิใจในการปฏิบัติหน้าที่ของตน (สำนักแผนปฏิบัติราชการ, 2564, หน้า 2) ภายใต้สถานการณ์ถึงสภาพการเปลี่ยนแปลงทางด้านโครงสร้างประชากร เศรษฐกิจ การเมือง สังคม สิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะการเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีดิจิทัล และนวัตกรรม ตลอดจนปัจจัยการพัฒนาประเทศในทุกด้าน ส่งผลให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ต้องปรับตัวให้ทันต่อการ

เปลี่ยนแปลงและความท้าทายในทุกมิติ มีความสอดคล้องกับวิจิต บัญชีนวัตกรรม ได้แสดงทัศนะ ตำรวจต้องคิดไปข้างหน้า โดยเฉพาะอย่างยิ่งในยุคที่โลกเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ต้องคาดการณ์การเปลี่ยนแปลง และปัญหาที่จะเกิดขึ้นในอนาคตอันใกล้ แก้ไขปัญหาให้ทันต่อสถานการณ์ เพราะยุคที่โลกเปลี่ยนแปลงเร็ว ใครรู้เร็วกว่า แก้ปัญหาเร็วกว่า ปรับตัวเร็วกว่า ผู้นั้นจะประสบความสำเร็จ ด้านการบังคับใช้กฎหมายของเจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการ (สัมภาษณ์, ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดสระบุรี, 2566, วันที่ 30 พฤษภาคม 2566) ภารกิจรับผิดชอบของสำนักงานตำรวจแห่งชาติเพื่อใช้เป็นทิศทางการพัฒนาในระยะยาว ยุทธศาสตร์ 20 ปี โดยมุ่งให้บรรลุนิติสัมพันธ์องค์กรที่วางไว้ มีความสอดคล้องรองรับกับ อภิรักษ์ เวชกานญา ได้แสดงทัศนะในประเด็นเดียวกัน โลกยุคปัจจุบัน มีการใช้เทคโนโลยี ได้หลายแบบ เช่น การเผยแพร่ผลงาน การสร้างภาพลักษณ์ที่ดีการให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชน เช่น การป้องกันตัวเอง เส้นทางการจราจร การติดตามผู้กระทำผิด สืบสวนจับกุมผู้กระทำผิดผ่านอินเทอร์เน็ต การติดตามสถานการณ์ความเคลื่อนไหวของมวลชน งานด้านความมั่นคง การตรวจสอบการปฏิบัติงานของตำรวจ (สัมภาษณ์, ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดลพบุรี, 2566, วันที่ 27 มิถุนายน 2566) จากแนวทางนโยบายของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ โดยระบบราชการ 4.0 ยึดหลักธรรมาภิบาลเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน มุ่งเน้นการปรับระบบราชการให้เป็นที่พึงของประชาชนและเชื่อถือไว้วางใจได้ 1) เปิดกว้างและเชื่อมโยงกัน 2) ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง และ 3) มีขีดสมรรถนะสูงและทันสมัย นอกจากนี้ ยังมีสถานการณ์ที่สำคัญอีกหลายด้านซึ่งเกี่ยวข้องกับภารกิจรับผิดชอบของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ในการพัฒนาอย่างยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ได้นำมาเป็นสารสนเทศที่สำคัญในการวิเคราะห์และจัดทำยุทธศาสตร์สำนักงานตำรวจแห่งชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580)

ในการเปลี่ยนแปลงไปสู่ข้าราชการตำรวจไทยยุค 4.0 คือความพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและเศรษฐกิจของประเทศ พร้อมแก้ไขปัญหอาชญากรรมที่อาจเกิดขึ้นพร้อมกับการเติบโตทางเศรษฐกิจและความก้าวหน้าของเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่มีนวัตกรรมของตนเอง เพื่อทำงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น รวมทั้งความจำเป็นที่ข้าราชการตำรวจจะต้องทำงานร่วมกับประชาชน ชุมชน ภาคธุรกิจเอกชน เพื่อเป็นหุ้นส่วนในการแก้ไขปัญหอาชญากรรม

หลักการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจ ยุค Police 4.0 สรุปได้ว่า ข้าราชการตำรวจต้องมีความสามารถรับมือกับอาชญากรรมยุค 4.0 ต้องสร้างความเชื่อมั่น มีมาตรฐานการทำงาน ลดอาชญากรรม รักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน พร้อมรับมือกับโลกไซเบอร์ มีนวัตกรรมป้องกันอาชญากรรมสมัยใหม่ ใช้กำลังตำรวจน้อยลง เป็นผู้นำในภูมิภาค ต้องคิดไปข้างหน้า ต้องคาดการณ์การเปลี่ยนแปลงและปัญหาที่จะเกิดขึ้นในอนาคตอันใกล้แล้วบริหารเพื่อแก้ไขปัญหให้ทันต่อสถานการณ์ ต้องพัฒนาศักยภาพของการปฏิบัติหน้าที่ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ตามรูปแบบ SMART POLICE 4.0

ภาพที่ 1 องค์ความรู้ใหม่: ที่มาของภาพโดยผู้วิจัย

หลักพุทธธรรมที่ใช้บูรณาการกับการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจยุค Police 4.0

นอกเหนือจากความรู้ความสามารถประสบการณ์และปฏิภาณไหวพริบแล้ว ตำรวจยุคใหม่จะต้องเป็นผู้มีคุณธรรมจริยธรรมตำรวจเป็นเครื่องมีชี้นำทางในการปฏิบัติหน้าที่ให้ไปสู่เป้าหมายของการเป็นผู้พิทักษ์สันติราษฎร์ที่แท้จริง ซึ่งผู้วิจัยได้เลือกหลักธรรมที่นำมาประยุกต์เพื่อเกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่อย่างยั่งยืน นำมาใช้ในการบูรณาการกับการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจ คือ หลักธรรมอริยาบท 4 สังคหวัตถุ 4 พรหมวิหาร 4 และ อคติ 4

หลักธรรมอริยาบท 4 มีปรากฏในในพระสุตตันตปิฎก ทีฆนิกาย ปาฎิกวรรค หลักธรรมที่เน้นถึงความพร้อมด้วยความสำเร็จ อริยาบท 4 1) ฉันทะ ความพอใจในการกระทำสิ่งหนึ่งสิ่งใด 2) วิริยะ ความขยันหมั่นเพียร อดทนในการทำสิ่งต่างๆ 3) จิตตะ ความตั้งใจที่จะทำงานให้สำเร็จ ไม่ทอดทิ้งงาน 4) วิมังสา ความคิดพิจารณาไตร่ตรองหาเหตุผลในสิ่งที่ทำอยู่เสมอ (พระไตรปิฎก ภาษาไทยฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2539, เล่ม 11 ข้อ 306 หน้า 277) หลักธรรมอริยาบท 4 คือ ฉันทะ ความพอใจมีใจรักในงานที่ทำด้วยใจรัก วิริยะ ความพากเพียรอดทน จิตตะ มีใจรักด้วยความพยายามให้บรรลุผลสำเร็จ วิมังสา ใช้ปัญญา ตรិตรองหาเหตุผล และปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้ได้ประสพผลสำเร็จให้ดียิ่งขึ้นไป หลักพุทธธรรมที่นำมาบูรณาการกับข้าราชการตำรวจยุค Police 4.0 นำมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ที่จะทำให้เป็นข้าราชการตำรวจที่มีจริยธรรมและบรรทัดฐาน ในครรลองครองธรรม ส่งผลในการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจยุค Police 4.0 ให้เกิดความสำเร็จในการปฏิบัติหน้าที่ ที่จะก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดไปสู่ประชาชน ความเห็นของนฤมล พงษ์สุภาพ ผู้ทรงคุณวุฒิแสดงทัศนคติว่าในการเพิ่มประสิทธิภาพในปฏิบัติงานจึงมีส่วนสำคัญที่จะทำให้การทำงานในองค์กรในการนำหลักอริยาบท 4 ซึ่งฉันทะความพอใจมีใจรักในงานที่ทำด้วยใจรัก วิริยะ พากเพียรอดทนต่อความลำบากไม่ว่าจะเป็นอาชีพใดๆ มีจิตเอาจิตฝึกฝนด้วยความพยายามให้บรรลุผลสำเร็จ วิมังสาใช้ปัญญาทำให้เกิดความสุขในการทำงาน (สัมภาษณ์, คณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจจังหวัดพระนครศรีอยุธยา, 2566, วันที่ 13 กรกฎาคม 2566) แล้วยังมีความเห็นที่สอดคล้องกับวันชัย แสงดาว ได้กล่าวว่า ถ้านำหลักพุทธธรรมมาบูรณาการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายการรักษาความสงบที่เป็นประโยชน์และเป็นธรรม ด้านวิริยะ การรู้จักข่มใจ ฝึกตนด้วยปัญญา อดทนอด

กลั่น และไม่หวั่นไหวทุกสถานการณ์ ด้านจากระงับการรู้จักละวางความชั่ว เพื่อประโยชน์ส่วน (สัมภาษณ์, คณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจจังหวัดสิงห์บุรี, 2566, วันที่ 7 กรกฎาคม 2566)

การนำหลักธรรมในหลักกถิธาบท 4 เพื่อประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจ ความมีฉันทะความพอใจมีใจรักในงานที่ทำด้วยใจรัก วิริยะ ความพากเพียรอดทน จิตตะ มีใจรักด้วยความพยายามให้บรรลุผลสำเร็จ วิมังสา ใช้ปัญญา ตริตรองหาเหตุผล และปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้ประสพผลสำเร็จให้ดียิ่งๆขึ้นไป

หลักธรรมสังคหัตถุ 4 ในพระสุตตันตปิฎก สังยุตตนิกาย จตุกกนิบาต สังคหสูตร พระพุทธองค์ทรงอุปมาสังคหัตถุไว้ในสังคหสูตรเปรียบเหมือนกับพาหนะที่จะนำคนไปสู่ความเจริญในโลก ว่าด้วยสังคหัตถุ (ธรรมเครื่องยึดเหนี่ยว) 4 ประการ คือ 1. ทาน (การให้) 2. ปิยวาจา (วาจาเป็นที่รัก) 3. อุตถจริยา (การประพฤติประโยชน์) 4. สมานัตตตา (การวางตนสม่ำเสมอ) (พระไตรปิฎก ภาษาไทยฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2539, เล่ม 21 ข้อ 32 หน้า 50-51) หลักสังคหัตถุเป็นหลักธรรมที่ส่งเสริมการสงเคราะห์ซึ่งกันและกัน เพื่อให้เกิดการยึดเหนี่ยวทางจิตใจ ก่อให้เกิดความสามัคคีและสันติสุขในสังคม ประกอบด้วย 1) ทาน คือ การให้ 2) ปิยวาจา คือ การแนะนำสิ่งที่เป็นประโยชน์ด้วยถ้อยคำที่น่ายินดี 3) อุตถจริยา คือ การทำตนให้เป็นประโยชน์ 4) สมานัตตตา คือ การประพฤติตนด้วยความเสมอต้นเสมอปลาย นอกจากนี้ พระพรหมคุณาภรณ์ เมื่อสงเคราะห์ซึ่งกันและกันด้วยหลักสังคหัตถุ 4 ประการนี้ จะทำให้การอยู่ร่วมกันในสังคมด้วยความสามัคคี ช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน ความสันติสุขในการอยู่ร่วมกันในสังคมจึงเกิดขึ้น (พจนานุกรม ฉบับประมวลธรรม, 2552, หน้า 142) หลักสังคหัตถุ 4 เป็นหลักธรรมที่เป็นเครื่องสงเคราะห์ซึ่งกันและกัน พระพุทธองค์ทรงอุปมาสังคหัตถุ เหมือนกับพาหนะที่จะนำคนไปสู่ความเจริญในโลก เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่ทันสมัยเกิดความศรัทธาแก่ผู้เข้ารับบริการ จากความเห็นของบุญเลิศ โอธูสู ได้กล่าวอธิบายถึง ข้าราชการตำรวจ ควรรักษาระเบียบของทางราชการตำรวจให้บริการประชาชนด้วยความเต็มใจให้คำปรึกษาที่ถูกต้อง แก้ไขปัญหาที่ยึดมั่นคุณธรรมจริยธรรมอย่างเคร่งครัด มีจิตใจ เสียสละ เน้นหลักการมีส่วนร่วมในการทำงาน (สัมภาษณ์, ผู้อำนวยการหลักสูตร พุทธนวัตกรรมการสื่อสาร, 2566, วันที่ 23 พฤษภาคม 2566)

กล่าวโดยสรุปในหลักสังคหัตถุ 4 ที่ได้นำมาประยุกต์ถือเป็นการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจ 4.0 ด้วยความเสียสละ มีวาจาที่แสดงถึงอัธยาศัยที่มีน้ำใจไมตรี มีการช่วยเหลือการทำงาน ของส่วนรวมและมีน้ำใจต่อเพื่อนร่วมงาน ช่วยเหลือซึ่งกันและกันไม่ยึดหลักสองมาตรฐาน ทำงานที่เป็นประโยชน์ ปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย เสมอต้นเสมอปลาย เข้ากับบุคคลอื่นได้ดี

พรหมวิหาร 4 ในพระไตรปิฎกให้ความหมายไว้ว่า พรหมวิหารธรรม หมายถึงธรรมเครื่องอยู่อย่างประเสริฐ ธรรมประจำใจอันประเสริฐหลักความประพฤติที่ประเสริฐบริสุทธิ์ หลักธรรม ข้อนี้เน้นว่าเป็นสิ่งสำคัญสำหรับผู้ใหญ่ หรือผู้ปกครองที่จำเป็นจะต้องประพฤติปฏิบัติพ ในพระสุตตันตปิฎก ทีฆนิกาย ปาฎิกวรรค หลักพรหมวิหาร 4 ประกอบด้วย 1) เมตตาความปรารถนาให้ผู้อื่นได้รับสุข 2) กรุณาความปรารถนาให้ผู้อื่นพ้นทุกข์ 3) มุทิตา ความยินดีเมื่อผู้อื่นได้ดีการมีความสุขหรือมีความเจริญก้าวหน้า 4) อุเบกขาการรู้จักวางเฉย (พระไตรปิฎก ภาษาไทยฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2539, เล่มที่ 11 ข้อ 305 หน้า 275) พรหมวิหาร 4 เป็นหลักธรรมประจำใจเพื่อให้ตนดำรงชีวิตได้อย่างประเสริฐและบริสุทธิ์เฉกเช่นพรหมเป็นแนวธรรมปฏิบัติของผู้ที่ผู้ปกครอง และการอยู่ร่วมกับผู้อื่นประกอบด้วยหลักปฏิบัติ 4 ประการ มีความเห็นจากอำพล บุคตาสาร ได้แสดงทัศนะว่า โดยการสัมภาษณ์ เมตตาที่เป็นความหวังดีต่อตัวประชาชน เพื่อประโยชน์ของทุกคนในระยะยาว ดังนั้นประชาชนและ

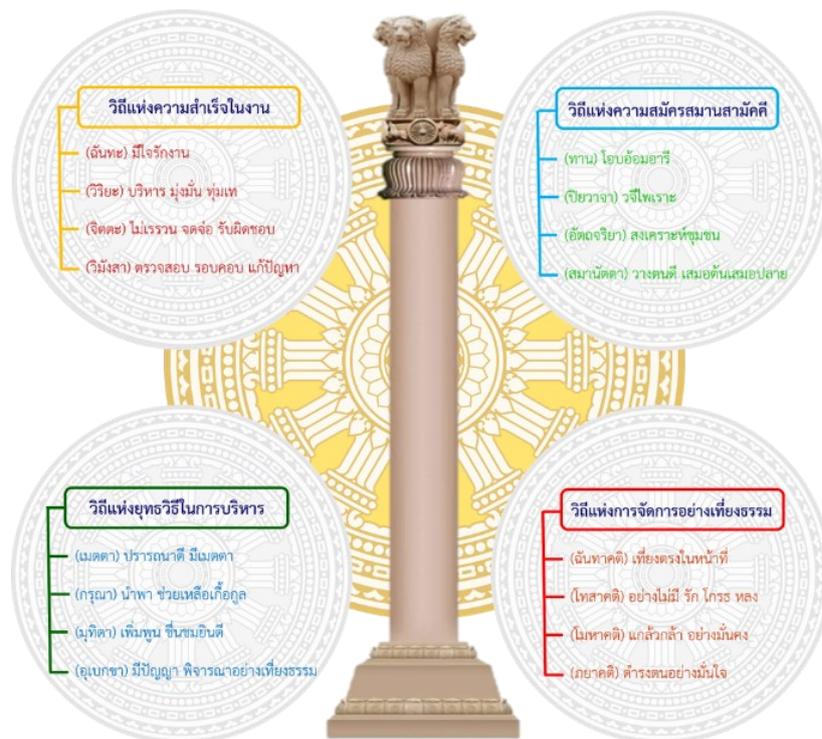
ผู้ร่วมงานทำผิดก็ต้องไปตามหนักเบาแห่งการทำความผิด แม้พระพุทธเจ้า ผู้ทรงมีพระปัญญาวิโมกข์ในพระวินัย ในความเมตตาจึงต้องมีความเด็ดขาด เพื่อรักษาประโยชน์ส่วนรวม ความเมตตาไม่ใช่ไม่เป็นไรการบูรณาการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ด้วยวัตถุประสงค์ของเงินทอง ด้วยเรี่ยวแรง ด้วยวาจาทั้งความรู้และคุณธรรม (สัมภาษณ์, ประธานหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา, วันที่ 16 พฤษภาคม 2566) จากงานวิจัยของสมเกียรติ ชุมพล มีข้อค้นพบว่า หลักธรรมที่ควรได้รับการปลูกจิตสำนึกในพรหมวิหาร 4 จะทำให้ประชาชนเกิดความเลื่อมใส ยกย่องตำราอย่างจริงจัง มีความเมตตากรุณาเอื้อเฟื้อต่อประชาชนทุกคนโดยเสมอภาคกัน การมีความกรุณาจึงต้องมีจิตใจที่กว้างขวาง (พุทธบูรณาการการส่งเสริมประสิทธิภาพการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจสถานีตำรวจนครบาลสายไหม, 2560, หน้า บทคัดย่อ) นอกจากนี้ยังมีความเห็นของเทพวรรณ ปรีดาเกษมสิน ได้แสดงทัศนะไว้ว่าจากการสัมภาษณ์ในด้านหลักพรหมวิหาร 4 ความเมตตา กรุณา มุทิตา พอเหมาะพอดี และเป็นตัวรักษากฎกติกาในการปฏิบัติหน้าที่ (สัมภาษณ์, คณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจจังหวัดปทุมธานี, วันที่ 23 มิถุนายน 2566)

หลักพรหมวิหาร 4 ถือเป็นหลักธรรมประจำใจที่ควรนำมาประยุกต์ในเพื่อให้ข้าราชการตำรวจดำรงชีวิตได้อย่างประเสริฐและบริสุทธิ์ เฉกเช่นพรหมเป็นแนวธรรมปฏิบัติของผู้ที่ผู้ปกครอง และการอยู่ร่วมกับผู้อื่น ประกอบด้วยหลักปฏิบัติทั้ง 4 ประการ

หลักอคติ 4 ในพระสุตตันตปิฎก อังคุตตรนิกาย จตุกถนิบาต พระพุทธเจ้าตรัสปฐมอคติสูตร ว่าด้วยการถึงอคติ ความลำเอียง 4 ประการนี้ เป็นเหตุเกิดจากวิถีในทางที่ผิดหรือการดำเนินไปในทางที่ผิด ทั้งนี้ อันเกิดจากทัศนะหรือความคิดเห็นในทางที่ผิด ซึ่งต่อมาจึงใช้คำให้เข้าใจง่ายเป็น ความลำเอียง หรือ ความไม่เที่ยงธรรม ประกอบด้วย 4 ประการ 1) ฉันทาคติ (ลำเอียงเพราะชอบ) 2) โทสาคติ (ลำเอียงเพราะชัง) 3) โมหาคติ (ลำเอียงเพราะหลง) 4) ภยาคติ (ลำเอียงเพราะกลัว) ภิคุชทั้งหลาย การถึงอคติ 4 ประการ (พระไตรปิฎก ภาษาไทยฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2539, เล่ม 21 ข้อ 17 หน้า 29-30) พระพุทธเจ้าตรัสถึงคุณของการไม่มีอคติและโทษของการมีอคติไว้ว่า ความประพฤตินี้ผิดธรรม เพราะความรัก เพราะความโกรธ เพราะความหลง และเพราะความกลัว คนนั้นย่อมเสื่อมยศของบุคคลนั้นนับวันจะเสื่อมลงไปเรื่อยๆ เปรียบเหมือนพระจันทร์ข้างแรม แต่ในขณะที่เดียวกันก็ตรัสว่า ถ้าบุคคลใดไม่มีความลำเอียงเพราะมูลเหตุทั้งสี่นี้ เกียรติยศ ชื่อเสียงของผู้นั้นย่อมเจริญขึ้นเรื่อยๆ เปรียบเหมือนพระจันทร์ในคืนวันเพ็ญ จึงเป็นหลักธรรมสำหรับการปฏิบัติให้เกิดความน่าเชื่อถือ ในความเห็นของจิตติมากริอารี ได้แสดงทัศนะว่า สร้างความเป็นธรรมในสังคมด้วยการลดอคติ 4 คือ ฉันทาคติโทสาคติโมหาคติและภยาคติฝึกปฏิบัติจนเป็นนิสัย ตำรวจที่ดีต้องมีความเที่ยงธรรม ละอายต่อบาป ลดละ เลิก อบายมุขได้โดยสิ้นเชิง (สัมภาษณ์, คณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจจังหวัดสมุทรปราการ, วันที่ 26 มิถุนายน 2566) การบูรณาการในหลักอคติ 4 เพื่อมิให้เป็นสาเหตุหลักของความผิดพลาดในกระบวนการคิด และตัดสินใจของมนุษย์ทุกคนธรรมสำหรับปวงชนทั่วไป โดยเฉพาะผู้ที่เป็นผู้นำเป็นหัวหน้า ผู้ที่ทำหน้าที่ฝ่ายปกครอง หรือเป็นข้าราชการตำรวจ และมีผลอย่างมากต่อการบริหารงาน ต่อการปกครอง และความสงบสุขของสังคม

กล่าวโดยสรุปในหลักอคติ 4 เพื่อนำมาเป็นหลักธรรมให้ข้าราชการตำรวจได้นำมาประยุกต์ใช้ในกระบวนการคิด และตัดสินใจของมนุษย์ทุกคนธรรมสำหรับปวงชนทั่วไป ข้าราชการตำรวจที่ปฏิบัติหน้าที่ ต้องมีความเที่ยงธรรม เที่ยงตรงปฏิบัติอย่างเสมอภาค ส่งผลให้สังคมมีความสงบสุขร่มเย็น

การบูรณาการหลักอิทธิบาท 4 สังคหวัตถุ 4 พรหมวิหาร 4 และอคติ 4 เพื่อมาเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจ และเป็นหลักการประพฤติปฏิบัติที่เป็นสิ่งที่ดีงาม ถูกต้องตามมาตรฐานและเป็นที่ยอมรับของสังคม อันก่อให้เกิด ประโยชน์และความสงบสุขทั้งต่อตนเองและนำมาซึ่งความเจริญก้าวหน้าของสังคมเพราะฉะนั้นจึงจำเป็นต้องสร้างคุณธรรมและจริยธรรมให้เกิดในตัวบุคคลมากที่สุด และเมื่อนำหลักธรรมทั้ง 4 มาบูรณาการ ก็ได้ ตำรวจคุณธรรม ตามรูปแบบ MORAL POLICE ซึ่งเหมาะกับการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจยุค Police 4.0 นอกจากจะทำให้มีความรู้ทางเทคโนโลยี มีศักยภาพในการใช้เครื่องมือที่ทันสมัยเพื่อการปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างทันเหตุการณ์ แต่ความเป็นตำรวจคุณธรรม ทำให้เกิดจิตสำนึกของความเป็นผู้พิทักษ์สันติราษฎร์ มีการประพฤติปฏิบัติตนให้ประชาชนเชื่อถือและศรัทธา มีความซื่อสัตย์สุจริต เพราะยึดมั่นในหลักธรรม ตามรูปแบบ ตำรวจคุณธรรม MORAL POLICE

ภาพที่ 2 องค์ความรู้ใหม่ : ที่มาของภาพโดยผู้วิจัย

องค์ความรู้ในงานวิจัย

ในการอภิปรายผลการวิจัย ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลและสังเคราะห์ข้อมูลของการวิจัยเรื่อง “การปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจยุค Police 4.0 เชิงพุทธบูรณาการ” ได้รูปแบบ “BRIGHT POLICE” อันเป็นตำรวจที่เก่งมีความทันสมัยในยุคไซเบอร์ในรูปแบบ SMART POLICE 4.0 และจะเป็นตำรวจที่มีความเที่ยงธรรมเป็นที่รักของประชาชน ในรูปแบบ MORAL POLICE และบูรณาการเป็น รูปแบบการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจยุค Police 4.0 เชิงพุทธบูรณาการ ตามรูปแบบ “BRIGHT POLICE” ตำรวจยุคใหม่ หัวใจสีขาว ในภาพของโล่หัทธนะ อันเป็นสัญลักษณ์ของตำรวจ B คือ BOBBY หมายถึง ตำรวจที่เป็นกันเองและประชาชนเข้าถึง R คือ RIGHT หมายถึง ความถูกต้อง I คือ INTELLIGENT หมายถึง ความเฉลียวฉลาด รอบรู้ G คือ GOODNESS หมายถึง ความดีงาม H คือ HUMANITY หมายถึง มีมนุษยธรรม T คือ TECHNOLOGICAL MODERNNESS หมายถึง มีเทคโนโลยีที่ทันสมัย ตามแบบ BRIGHT POLICE ดังนี้

ภาพที่ 3 องค์ความรู้ใหม่ : ที่มาของภาพโดยผู้วิจัย

อภิปรายผลการวิจัย

การปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจยุค Police 4.0 เชิงพุทธบูรณาการ จากการศึกษารวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องและการสัมภาษณ์เชิงลึก โดยการบูรณาการหลักพุทธธรรม 1.หลักอิทธิบาท 4 มาใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจยุค Police 4.0 ให้เกิดความสำเร็จ 2. หลักสังคหวัตถุ 4 มาใช้ในการพัฒนาการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจยุค Police 4.0 ให้เกิดความศรัทธาแก่ผู้เข้ามารับบริการ 3.หลักพรหมวิหาร4 มาบูรณาการในการปฏิบัติหน้าที่ ด้านการบริหารอย่างเป็นธรรมในการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจยุค Police 4.0 4.หลักอคติ 4 มาบูรณาการในการปฏิบัติหน้าที่เพื่อทำให้ประชาชนมีความไว้วางใจในข้าราชการตำรวจยุค Police 4.0

1. วิธีแห่งความสำเร็จในงาน การบูรณาการหลักอิทธิบาท4 จะเป็นหลักธรรมที่ใช้บูรณาการ โดยนำมาสังเคราะห์ประยุกต์ใช้เพื่อความสำเร็จในงาน โดยมีแนวคิดคือ “มีใจรักงาน บริหารมุ่งมั่นทุ่มเท ไม่เรรวนจดจ่อรับผิดชอบ ตรวจสอบรอบคอบแก้ปัญหา” ข้าราชการตำรวจยุค Police 4.0 สามารถนำมาใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติหน้าที่ จะทำให้เป็นข้าราชการตำรวจที่มีความสำเร็จในงาน เพราะเริ่มต้นจากรักในอาชีพการงาน มีความสอดคล้องกับอัญชก รมยานนท์ จากผลงานวิจัยเรื่อง รูปแบบสมรรถนะในการปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจตรวจคนเข้าเมือง พบว่า การยึดมั่นความถูกต้องคุณธรรมจริยธรรม การทำงานเป็นทีม และรับผิดชอบต่อการทำงาน (2562, หน้า บทคัดย่อ) ส่งผลให้มีความเพียรเพื่อให้งานออกมามีคุณภาพ มีใจจดจ่อกับการพัฒนางานให้มีประโยชน์ และใช้สติปัญญาทุกครั้งในการปฏิบัติหน้าที่ ที่จะก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดไปสู่ประชาชนต่อไป

2. วิธีแห่งความสมัคสมานสามัคคี การบูรณาการหลักสังคหวัตถุ 4 จะเป็นหลักธรรมที่ใช้บูรณาการ โดยนำมาสังเคราะห์ประยุกต์ใช้เพื่อความสมัคสมานสามัคคี โดยมีแนวคิดคือ “ โอบอ้อมอารี วจีไพเราะ สงเคราะห์ ชุมชน วางตนดีเสมอต้นเสมอปลาย” ข้าราชการตำรวจยุค Police 4.0 สามารถนำมาใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติหน้าที่ จะทำให้เป็นข้าราชการตำรวจที่มีความสมัคสมานสามัคคี มีความสอดคล้องกับประกาศิต ชัยรัตน์ ผลงานวิจัยเรื่อง การส่งเสริมการดำเนินชีวิตของตำรวจสันติบาลด้วยหลักพุทธจริยศาสตร์ พบว่า หลักในการครองตน ด้วยการดำเนินชีวิตอย่างรอบคอบและไม่ประมาท การครองคน ให้ดำเนินชีวิตร่วมกันอย่างมีความสุข การครองงาน ด้วยการปฏิบัติหน้าที่ได้สมบูรณ์และบรรลุเป้าหมาย (2565, หน้า คัดย่อ) ในการปฏิบัติหน้าที่ที่มีน้ำใจต่อกัน

พูดจาสุภาพให้เกียรติกัน มีกิริยาที่นอบน้อมต่อทุกคน รู้จักเอื้อเฟื้อต่อกัน มีส่วนในสิ่งที่เป็นโยบายที่แก่ผู้อื่น มีความปรารถนาต่อทุกคนในทางที่ดี จะได้รับความร่วมมือร่วมแรงร่วมใจ ผลของงานก็จะมีประสิทธิภาพและมีความสุขในการทำงาน

3. วิถีแห่งยุทธวิธีในการบริหาร การบูรณาการหลักพรหมวิหาร 4 จะเป็นหลักธรรมที่ใช้บูรณาการ โดยนำมาสังเคราะห์ประยุกต์ใช้เพื่อยุทธวิธีในการบริหาร โดยมีแนวคิดคือ ปรารถนาดีมีเมตตา นำพาช่วยเหลือเกื้อกูล เพิ่มพูนชื่นชมยินดี มีปัญญาพิจารณาอย่าเที่ยงธรรม ข้าราชการตำรวจยุค Police 4.0 สอดคล้องกับสมเกียรติ ชุมพล ทำการวิจัยเรื่อง พุทธบูรณาการการส่งเสริมประสิทธิภาพการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจสถานีตำรวจนครบาลสายไหม พบว่า หลักพุทธธรรมที่ส่งเสริมประสิทธิภาพการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจ มีเมตตาต่อเพื่อนร่วมงาน มีความสงสารคิดช่วยเหลือให้ผู้อื่นพ้นจากทุกข์มีความยินดีในความสำเร็จของบุคคลคนอื่นและวางใจเป็นกลาง มีจิตเที่ยงธรรม (2560, หน้า บทคัดย่อ) สามารถนำมาใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติหน้าที่ จะทำให้เป็นตำรวจที่มีจิตใจดีงาม มีความเมตตากรุณาเอื้อเฟื้อต่อประชาชนทุกคนโดยเสมอภาคกัน มีความหวังดี ปรารถนาดีประชาชน จะทำให้ประชาชนเกิดความเลื่อมใส ยกย่องตำรวจอย่างจริงจัง

4. วิถีแห่งการจัดการอย่างเที่ยงธรรม การบูรณาการหลักออคติ 4 จะเป็นหลักธรรมที่ใช้บูรณาการโดยนำมาสังเคราะห์ประยุกต์ใช้เพื่อการจัดการอย่างเที่ยงธรรม โดยมีแนวคิดคือ เที่ยงตรงในหน้าที่ อย่างไม่มีรักโกรธหลง แกล้วกล้าอย่างมั่นคง ดำรงตนอย่างมั่นใจ ข้าราชการตำรวจยุค Police 4.0 มีความสอดคล้องกับยุทธพล เต็มสมเกตู ผลงานวิจัยเรื่อง การนำนโยบายการเสริมสร้างหลักธรรมาภิบาลไปปฏิบัติในกองบัญชาการตำรวจนครบาล พบว่า การปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเที่ยงธรรม ปราศจากอคติ โดยยึดถือความเสมอภาค และไม่เลือกปฏิบัติโดยการไม่ใช้ความรู้สึกส่วนตัวต่อบุคคล มีความเคารพในศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ (2563, หน้า บทคัดย่อ) สามารถนำมาใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติหน้าที่ เพื่อเป็นแนวในกระบวนการคิดและตัดสินใจ ให้ปฏิบัติหน้าที่อย่างตรงไปตรงมา ปราศจากอคติ สร้างความเที่ยงธรรม เที่ยงตรง ให้ประชาชนเชื่อมั่น เชื่อถือศรัทธา ในการปฏิบัติหน้าที่

การปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจยุคPolice 4.0 เชิงพุทธบูรณาการ ในการปฏิบัติหน้าที่เพื่อทำให้ประชาชนมีความไว้วางใจในวิถีแห่งความสำเร็จในงาน การบูรณาการหลักอิทธิบาท4 จะเป็นหลักธรรมที่ใช้บูรณาการ โดยผู้วิจัยนำมาสังเคราะห์ประยุกต์ใช้เริ่มจากรักในอาชีพการงาน ส่งผลให้มีความเพียรเพื่อให้งานออกมามีคุณภาพ มีใจจดจ่อกับการพัฒนางานให้มีประโยชน์ และใช้สติปัญญาทุกครั้งในการปฏิบัติหน้าที่ ที่จะก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดไปสู่ประชาชนสู่วิถีแห่งความสมัครสมานสามัคคี การบูรณาการหลักสังคหวัตถุ 4 คือการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจ 4.0 เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่ทันยุคสมัย ทันอาชญากรรมในการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเสมอภาค และยุติธรรม ให้เกิดวิถีแห่งยุทธวิธีในการบริหาร หลักความประพฤติที่ประเสริฐบริสุทธิ์ที่ต้องมีไว้เป็นหลักใจและกำกับความประพฤติในข้าราชการตำรวจยุค Police 4.0 ด้วยการบูรณาการให้เป็นการมองเป็นระบบองค์รวม พรหมวิหาร 4 เมตตา กรุณา มุทิตา อุเบกขา ข้อสำคัญที่เป็นตัวแทนของปัญญา ในกลุ่มนี้คือ ข้อ อุเบกขา เมตตาที่เป็นความหวังดีต่อตัวประชาชนและผู้ร่วมงานเป็นบุคคล ส่วนอุเบกขาคือความหวังดีต่อส่วนรวม หวังดีต่อหลักการที่ต้องรักษาไว้ เพื่อความสุข เพื่อประโยชน์ของทุกคนในระยะยาว ดังนั้นประชาชนและผู้ร่วมงานทำผิดก็ต้องไปตมหนักเบาแห่งการกระทำ นำไปสู่ในวิถีแห่งการจัดการอย่างเที่ยงธรรม การบูรณาการหลักออคติ4 เพื่อมิให้เป็นสาเหตุหลักของความผิดพลาดในกระบวนการคิด และตัดสินใจของมนุษย์ทุกคนธรรมสำหรับปวงชนทั่วไป โดยเฉพาะผู้ที่เป็ผู้นำเป็หัวหน้า ผู้ที่ทำหน้าที่ฝ่ายปกครอง หรือเป็นข้าราชการตำรวจ และมี

ผลอย่างมากต่อการบริหารงาน ต่อการปกครอง และความสงบสุขของสังคม โดยเป็นการฝึกให้ตนเองเป็นผู้มีความตรงไปตรงมาต่อการปฏิบัติหน้าที่ปราศจากอคติ ที่จะทำให้เกิดความไม่เที่ยงธรรมในการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจยุค Police 4.0

บทสรุป

งานวิจัยเรื่อง “การปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจยุค Police 4.0 เชียงพุทธบูรณาการ” จากการศึกษารวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้อง และการสัมภาษณ์เชิงลึก โดยการบูรณาการหลักพุทธธรรม ได้แก่ 1.หลักอิทธิบาท 4 มาใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจยุค Police 4.0 ให้เกิดความสำเร็จ 2. หลักสังคหวัตถุ 4 มาใช้ในการพัฒนาการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจยุค Police 4.0 ให้เกิดความศรัทธาแก่ผู้เข้ามาใช้บริการ 3. หลักพรหมวิหาร 4 มาบูรณาการในการปฏิบัติหน้าที่ ด้านการบริหารอย่างเป็นธรรมในการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจยุค Police 4.0 4.หลักอคติ 4 มาบูรณาการในการปฏิบัติหน้าที่เพื่อทำให้ประชาชนมีความไว้วางใจในข้าราชการตำรวจยุค Police 4.0

จากหลักธรรมอิทธิบาท 4 ข้าราชการตำรวจยุค Police 4.0 สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ จะทำให้เป็นข้าราชการตำรวจที่มีจริยธรรมและบรรทัดฐานในการประกอบวิชาชีพที่อยู่ในครรลองครองธรรม เพราะเริ่มต้นจากรักในอาชีพการงาน ส่งผลให้มีความเพียรเพื่อให้งานออกมามีคุณภาพ มีใจจดจ่อกับการพัฒนางานให้มีประโยชน์ การบูรณาการหลักสังคหวัตถุ 4 เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่ทันสมัย ทันอาชญากรรม ในการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเสมอภาค การบูรณาการตามหลักพรหมวิหาร 4 ถือเป็นหลักธรรมประจำใจเพื่อให้ข้าราชการตำรวจดำรงชีวิตได้อย่างประเสริฐและบริสุทธิ์เอเกเช่นพรหมเป็นแนวธรรมปฏิบัติของผู้ที่ผู้ปกครอง และการอยู่ร่วมกับผู้อื่นประกอบด้วยหลักปฏิบัติทั้ง 4 ประการ และในการบูรณาการ หลักอคติ 4 เพื่อเป็นหลักในกระบวนการคิดและตัดสินใจ ให้ปฏิบัติหน้าที่อย่างตรงไปตรงมา ปราศจากอคติ สร้างความเที่ยงธรรม เที่ยงตรง ให้ประชาชนเชื่อมั่น ศรัทธาในการปฏิบัติหน้าที่และมีความสุขของสังคม

ข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยเรื่อง “การปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจยุค Police 4.0 เชียงพุทธบูรณาการ” จากที่ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งหมดและนำไปสู่การนำเสนอแนวทางในการปฏิบัติหน้าที่ ซึ่งถือได้ว่าเป็นทางเลือกหนึ่งที่มีความเป็นไปได้ในการนำผลการศึกษาวิจัยนี้ไปใช้เป็นหลักปฏิบัติสืบต่อไป

1. ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1.1 ควรมีหน่วยงานภาครัฐนำองค์ความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจยุค Police 4.0 เชียงพุทธบูรณาการ เพื่อเป็นแนวทางในการบูรณาการหลักธรรมในพระพุทธศาสนาเพื่อการพัฒนาประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่ขององค์กรภาครัฐ

1.2 ควรมีการนำผลจากการศึกษาวิจัยไปปรับใช้กับการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจยุค Police 4.0 เชียงพุทธบูรณาการ ในแต่ละตำรวจภูธรภาค ต่างๆ ใน สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไปควรทำวิจัยในประเด็นเกี่ยวกับ

2.1 ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจยุค Police 4.0 เชียงพุทธบูรณาการ เพื่อความเชื่อมั่นและศรัทธาในข้าราชการตำรวจ อันจะทำให้สังคมมีความมั่นคงปลอดภัย

เอกสารอ้างอิง :

หนังสือ :

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ. (2564). *สำนักแผนปฏิบัติการสำนักงานตำรวจแห่งชาติ*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ตำรวจ.

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. (2539). *พระไตรปิฎก ภาษาไทยฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

ยุทธศาสตร์สำนักงานตำรวจแห่งชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580). (2566). *พัฒนางองค์กรให้ทันสมัยสู่ระบบราชการไทย 4.0*. กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์ตำรวจ.

วิทยานิพนธ์ :

ธัญชนก รมยานนท์. (2562). รูปแบบสมรรถนะในการปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจตรวจคนเข้าเมือง. *หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต* สาขาการพัฒนาศาสตร์พยาบาลมนุษย มหาวิทยาลัยรามคำแหง กรุงเทพมหานคร.

ปกรณีย์ ทองมูณี (2563). รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำด้านการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีของนักเรียนนายร้อยตำรวจที่สอดคล้องกับนโยบายประเทศไทย 4.0. *วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต* สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.

ประกาศิต ชัยรัตน์. (2565). การส่งเสริมการดำเนินชีวิตของตำรวจสันติบาลด้วยหลักพุทธจริยศาสตร์. *ศาสนศาสตร์ดุษฎีบัณฑิต* สาขาวิชาพุทธศาสนาและปรัชญา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.

ยุทธพล เต็มสมเกต. (2563). การนำนโยบายการเสริมสร้างหลักธรรมาภิบาลไปปฏิบัติ ในกองบัญชาการตำรวจนครบาล สายงานป้องกันและปราบปราม. *ดุษฎีนิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต* สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

สมเกียรติ ชุมพล. (2560). พุทธบูรณาการการส่งเสริมประสิทธิภาพการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจสถานีตำรวจนครบาลสายไหม. *พุทธศาสตร์ดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา* บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

สื่ออิเล็กทรอนิกส์ :

ปฏิรูประบบราชการ 4.0 ของไทย. (2566). *ตำรวจ 4.0 : ถอดแนวคิดตำรวจ 4.0 อนาคตของตำรวจอังกฤษ* (สืบค้นวันที่ 5 กันยายน 2566) แหล่งที่มา <https://www.police9.go.th>

สัมภาษณ์ :

จิตติมา กรืออารี. คณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจจังหวัดสมุทรปราการ. (วันที่สัมภาษณ์ 26 กรกฎาคม 2566)

นฤมล พงษ์สุภาพ. คณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจจังหวัดพระนครศรีอยุธยา. (วันที่สัมภาษณ์ 13 กรกฎาคม 2566)

ผศ.ดร.บุญเลิศ โอธูสู. ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาพุทธนวัตกรรมสื่อสาร มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. (วันที่สัมภาษณ์ 23 พฤษภาคม 2566)

เทพวรรณ ปรีดาเกษมสิน. คณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจจังหวัดปทุมธานี. (วันที่สัมภาษณ์ 23 มิถุนายน 2566)

พล.ต.ต.ธีร์ธวัช ชูระกิจ. ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดชัยนาท. (วันที่สัมภาษณ์ 29 พฤษภาคม 2566)

วันชัย แสงดาว. คณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจจังหวัดสิงห์บุรี. (สัมภาษณ์วันที่ 7 กรกฎาคม 2566)

พล.ต.ต. วิชิต บุญชินนุฒิกุล. ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดสระบุรี. (วันที่สัมภาษณ์ 30 พฤษภาคม 2566)
พล.ต.ต. อภิรักษ์ เวชกานูจนา. ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดลพบุรี. (วันที่สัมภาษณ์ 27 มิถุนายน 2566)
รศ.ดร.อำพล บุคดาสาร. ประธานหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา วิทยาลัยการฝึกหัดครู
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร. (วันที่สัมภาษณ์ 17 พฤษภาคม 2566)

Reference :

Books :

Royal Thai Police. (2021). Royal Thai Police Operational Planning Division. Bangkok: Police Printing Press.
Mahachulalongkornrajavidyalaya University. (1996). Thai Tripitaka, Mahachulalongkornrajavidyalaya Edition. Bangkok: Mahachulalongkornrajavidyalaya University Printing House.
Royal Thai Police Strategy 20 Years (2018-2037). (2023). Modernizing the Organization Towards Thai Government 4.0. Bangkok: Police Printing Press.

Thesis :

Thanyachanok Romyayanon. (2019). Competency Model for Immigration Police Performance. Doctoral Dissertation in Human Resource Development Ramkhamhaeng University Bangkok.
Pakorn Thongmoonni (2020). A Model for Developing Leadership in Technology Application among Police Cadet Students in Align with Thailand 4.0 Policy. Doctoral Dissertation in Educational Administration, North Bangkok University.
Pakasit Chairat. (2022). Promoting the Lifestyle of Police Security Officers through Buddhist Ethics. Doctoral Dissertation in Buddhist Studies and Philosophy Graduate School Mahamakut Buddhist University.
Yutthaphol Temsomket. (2020). Implementation of the Good Governance Enhancement Policy in the Metropolitan Police Command, Crime Prevention and Suppression Division. Doctoral Dissertation in Public Administration. Mahachulalongkornrajavidyalaya University.
Somkiat Chumphol. (2017). Buddhist Integration for Enhancing the Performance Efficiency of Police Officers at Sai Mai Metropolitan Police Station. Doctor of Philosophy in Buddhist Studies, Graduate School, Mahachulalongkornrajavidyalaya University.

Electronic media :

Reforming Thailand's Civil Service 4.0. (2023). Police 4.0: Deconstructing the Police 4.0 Concept, the Future of the British Police. from <https://www.police9.go.th>. (Accessed 5 September 2023)

Interview :

Jittima Kreearee. Member of the Police Administration Monitoring and Evaluation Committee, Samut Prakan Province. (Interview 26 July 2023)
Narumon Pongsupap. Committee for Inspection and Monitoring of Police Administration, Phra Nakhon Si Ayutthaya Province. (Interview 13 July 13, 2023)

30. Journal of Buddhist Innovation Review

Vol. 4 No. 3 September - December 2023

Asst. Prof. Dr. Boonlert Othsu, Director of the Doctoral Program in Buddhist Studies, Major in Buddhist Communication Innovation Mahachulalongkornrajavidyalaya University. (Interview 23 May 2023)

Thepawan Preedakasemsin. Member of the Police Administration Monitoring and Evaluation Committee, Pathum Thani Province. (Interview 23 June 2023)

Pol. Maj. Gen. Theerathawat Thurakit, Commander of Chainat Provincial Police. (Interview 29 May 2023)

Wanchai Sangdao. Member of the Police Administration Monitoring and Evaluation Committee Singburi Province. (Interviewed 7 July 2023)

Pol. Maj. Gen. Wichit Boonchinwuttikul, Commander of Saraburi Provincial Police. (Interview 30 May 2023)

Pol. Maj. Gen. Apirak Wechakanjana, Commander of Lopburi Provincial Police. (Interview 27 June 2023)

Assoc. Prof. Dr. Amphol Buddasarn, Head of the Bachelor of Education Program in Buddhist Studies, College of Teacher Training, Phranakhon Rajabhat University. (Interview 17 May 2023)